

DEBRECZENI UJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Helyben: Félévre 6 kor — 2L. Negyedévre 8 kor — 2L.
Vidéken: Félévre 9 kor — 2L. Negyedévre 4 kor 50 fl.

Feladv. szerkesztő és lapfőnöke:

THAN GYULA.

SZERKESZTŐSÉG és KIADÓHIVATAL:

Debreczen, Főter Biedermann-palota földszint. az udvarban belül.

A politikai ujesztendő.

Meghalt a XIX. század és megszületett a XX. század. A tünésbe ment száz esztendő nagy pompával temették el. Beköszöntött a Krisztus születése után való 1900-ik esztendő, mely a mult idők egy nagy korszakát összeköti a jövővel és hogy mit rejt, mit hoz magával, nem tudhatja közülünk senki sem. Ez a század, melytől most bucsuzkodunk, nagy eseményeket hordozott méhében.

Harcz és vér jelölte minden napját. A mi legdicsebb szabadságharcunk is ebben a században folyt le s hogy ha eltiportattunk is a tulnyomó erő hatalma által, fajunk szívósságának, értelmi tul-súlyának köszönhetjük azt, hogy a magyar vér, a magyar szellem az ur még maiglan is az Árpád da-liáinak vértől megszentelt földön.

Mit hoz magával a jövő, nem tudhatjuk. De képet akarunk alkotni magunknak legbensőbb viszonyainkra nézve azokból a be-

szédekből, amelyek nemzetünk kü-lönléle politikai pártjai megbizot-tainak ajkáról elhangzottak. Mit hallottunk ezekben a beszédekben megcsendülni? Örömmel jegyezzük fel, hogy a nemzeti érzés melegebb ápolásának / szükségességét, mert hiszen ez az eszme tartotta fenn és fogja fenntartani a jövő ezredévben is a magyart. Ezt hallottuk hangoztatni s ez emel-kedett ki valamennyi politikai párt ujévi ünnepségéből is. És ez így van jól, mert legyünk bármely pártnak hivei, *de tartson bennünket együvé a magyar nemzeti eszme gló-riájának dicsőséges ragyogása.* Multunk fénye, jövőnk reménysége.

A mostani ujévi beszédekben nagyobb rész foglaltatik az ország gazdasági érdekeinek ápolásával is. És minden gazdasági érdekünk alapja a magyar földművelés, a magyar gazdatársadalom érdekei-nek előmozdítása. Ezekről is hal-lottunk szép szavakat, melyek hogy valóra váljanak, az a mi erős kívánságunk.

A régi gárda.

Falk beszéde és a nemzeti párt.

— Fővárosi tudósítás. —

A tegnap elhangzott ujévi poli-tikai beszédek közül Falk Mikeának a szabadelvü párt elnökéhez intézett beszéde utólagos magyarázatokra szol-gáltatott ekot két tétel miatt. Az egyik tétel a „*régi gárdáról*“ szól, „*amely meghal, de meg nem adja magát*“, a másik pedig arról, hogy „*a szabadelvü pártban semmi sem vál-tozott.*“

A volt diszidensek lapja erre ma a következő megjegyzést teszi:

Nem mondjuk, hogy Falk Miksa rekriminált. De félünk, hogy amit mon-dott az rekriminációra fog alkalmat szol-gáltatni. A magunk részéről csak kettőt kívánunk megjegyezni. Az a zászló, ame-lyet Széll Kálmán lobogtat csakugyan a szabadelvüség régi zászlaja. De a régi zászlón új jelszó olvasható: *Jog, törvény és igazság.* — S ha azt kérdeznék a régi gárdától, amelyet mi is tisztelünk s a melynek értékét nálunknál senki jobban nem becsüli, vajjon ott ragyog-e ez a hármas jelszó mindig a régi lobogón, vajjon igenlő választ kapunk-e kér-désünkre!

A másik megjegyzésünk pedig az, hogy a szabadelvü párt két év óta nem-csak számban szaporodott, de gyarapo-dott tekintélyben, tiszteletben, a *közvéle-mény ragaszkodásában* is. És ez a gyara-podás van olyan fontos, mint amaz. —

Az óra.

Az öreg Jeromet, az órát, mindenki ismerte az egész városban. Egész nap a boltjában ült, szeméin a nagyító üveggel s kezében az apró csipetőkkel, amelyekkel a régi órákat javígtatta. Nagyon magába vonult életet élt, nem érintkezett sen-kivel s azt hitte róla mindenki, hogy bizonyosan valami nagy szerelmi bánat győtri.

Az év utolsó napján Jerome késő estig az üzletben ült. Nem dolgozott, csak hallgatta a falon függő órák egy-hangu ketyegését. Talán először történt vele életében, hogy az idő múlásáról gődalkozott.

— Már megint elmúlt egy esztendő — se-hajtottta szomoruan.

A közébe vett egy régi zseborát, amelyet egy öreg asszony, Madeleine hozott el hozzá. Ez az óra már olyan kopott, olyan rossz volt, hogy még az öreg Jerome sem tudta kijavítani.

Ez az öreg Madeleine volt az oka annak, hogy Jerome ilyen magábavonult, szomorú életet élt. Nagyon szerette ezt a Madeleinet már akkor, mikor még leány

volt s vidáman elsétált az órásbolt előtt s szenvedélyesen szerette akkor is, mikor már özvegyiségre jutott s szomorú, gyászos ruhákat viselt.

— Hiába volt minden; nem vette észre, hogy szeretem!

Néha úgy rémlett ugyan neki, mintha bátorítólág nézne rá és néha különös gyöngédséget is olvasott ki a szeméből, de azért soha sem mert nyíltan beszélni vele. Nagyon félénk volt ez az öreg Jerome fiatal korában is; mindig várt s ezalatt egyre ketyegtek az órák és multak az évek, multak...

Egyszerre csak nagy zaj keletkezett az órásboltban; a fal órák mind megszólal-tak s egymásután tizenkettőt ütöttek. Éjfél volt, vége az ó-esztendőnek.

Az öreg Jerome még jobban elszomor-rodott s érezte, hogy az ő élete már csak annyit ér, mint egy javithatlan óra. Érezte, hogy már nagyon öreg... Az ő jövője már annyit sem ért, hogy érdemes lett volna rá gondolni.

Ábrándozásából valami zaj riasztotta fel; kopogtak az ajtaján.

Kinyitotta az ajtót s egy barna kö-penybe burkolt öreg né jött be. Made-leine volt.

— Még mindig dolgozik Jerome apó?

— Igen, dolgozni kell mindig...

— De hiszen önnek megárt ez a sok munka! S milyen hideg van itt! Jöjjon velem. Velem kell jönnie!

Jerome bámulva nézett az öreg asszonyra.

— Igen, velem kell jönnie — szölt Madeleine. — Nálunk fogja köszönteni az újévet. A mi lakásunk legalább meleg. S nem fog ártani valami meleg étel és egy pohár forró bor.

Az öreg Jerome erre csak bámolt. Madeleine a válára tette a kezét.

— Magam jöttem át, mert attól tar-tottam, hogy ha más jön, visszautasítja a meghívásunkat. Hígyje el, kedves barátom, nagyon rosszul esik nekem, hogy mindig olyan szomorúnak látom...

Az öreg Jerome hátraszegte a fejét s ránézett az öreg asszonyra.

— Mondja csak Madeleine, válaszolna nekem, ha valamit kérdeznék?

— Igen.

— Látja, valaha... tudja, nagyon régen... mikor még mind a ketten fiatalok voltunk... én önt szerettem, nagyon sze-rettem... És ön!

Az öreg asszony elmosolyodott.

— Ó, szegény Jerome, hogy kérdezhet

Ebben a becses gyarapodásban pedig a régi gárdán kívül még két tényezőnek van igen erős része a régi zászlón ragyogó új jelszónak, valamint azoknak, akik az új jelszó kedvéért szegődtek a régi zászló alá.

A volt nemzeti pártiak lapja egyenesen megtámadja Falkot.

Tapintatlannak nevezi a Budapesti Tagblatt a Falk beszédét, amelyet felülbiztosítással kell visszautasítani s kijelenti, hogy „a volt nemzeti párt tagjai az ilyen eljárást egy párttag részéről, aki a nevükben is beszél, nyugodtan nem fogadják s gondoskodni kell arról, hogy politikai reputációjukat sem Falk; sem bárki más orvul ne támadja.”

Falk lapja ma reggel a következő kommentárral kíséri az inkriminált beszédet:

A szabadelvű kormánypart elveiben s törekvéseiben semmi sem változott s mindnyájan, akik a párt köteleihez tartoznak s Széll Kálmán vezetését követik, úgy a régieknek, mint az újaknak egyének kell lenni az alaptételekben és eszmékben. — Miként is történhetett volna ebben változás? Hát a miniszterelnök nem a szabadelvűpart testéből való test, véreből való vér? Avagy komolyan hihet-e valaki, hogy a nemzeti pártok a kormánypart jellege és politikája rosszabbra változott? Nem lehet elég nyomatékosan visszautasítani azt a feltevést, hogy az egykori nemzeti párt a nemes törzshe ojtott vadhajítás tulajdonságával bír.

Vajjon megnyugtató lesz-e ez a kommentár?

Politikai körökben különben nem hiszik, hogy ez olyan muló incidens lenne, amely következmények nélkül simulna el.

Népszámlálás Debreczenben.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, jan. 3.

A népszámlálás első napja tegnap vette kezdetét városunknak úgy bel-

ilyet? Hisz ez oly régen volt, hogy már nem is emlékszem rá.

— De mégis, ha ezt akkor őszintén megmondtam volna, meghallgatott volna?

— Talán...

— De mégis mit gondol, igent vagy nemet mondott volna?

Az öreg asszony egy kissé elábrándozott s aztán halkán így szólt;

— Azt hiszem, hogy... igent mondtam volna.

Aztán elhallgattak mind a ketten és gondolkodtak. Majd Madeleine szeme véletlenül megakadt az asztalon levő zsebórán. S hogy mégis mondjon valamit, így szólt:

— Nos, rendben van az óráim?

— Az órájának, kedves barátnőm — szólt az öreg Jerome szomorúan — éppen az a baja, ami önnek — már nagyon kopott. Soha nem fogja többé mutatni a boldogság, a szerelem óráit. Soha többé!

Az öreg Madeleine magával vitte a javithatatlan óráit és csöndesen sirdogált. Jerome pedig a boltban maradt s hallgatta, hogy egymásután megszólalnak az órák és egyet ütnek éjjel után...

Jules Chancel.

mint külső területein. Az időjárás — a népszámláló biztosok előadása szerint sokkal kedvezőbb, mint ha sárban és havas esőben kellene járniok, bár a frissen esett magas hó állás így is ad egy kis gázolásra alkalmat, míg a járókelő-közönség le nem tapodja a gyalogutakat.

A közönség átaljában elég szívesen fogadja az intelligens, értelmes népszámláló biztos urakat, csak elvétve akad egy félénk özvegy asszonyka, ki ijedten zárkózik be szobájába és megtagadja a válaszokat, vagy egy tudatlan, műveletlen ember, ki durva modorral félvállról veszi a dolgot.

Az ilyenekkel szemben az udvarias és tapintatos számláló biztos türelemmel jár el és csak ismételt felszólítás sikertelensége esetén folya-modik a törvényes eljárás szigorúságához, a midőn is bejelentést lévén kénytelen tenni, az illető ellenálló vagy a válaszokat megtagadókkal szemben a népszámlálás az ő költségükre hivatalból fog eszközöltetni s ezenfelül még a törvény értelmében 600 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel, nem fizetés esetén megfelelő lezárással sújtatnak.

Az első nap eredményének mintegy tanubizonyságát teendő és a szerzett tapasztalatok alapján a kellő felvilágosító megbeszélést megtartandó — tegnap d. u. 6 órakor egybegyűltek a belterületi népszámlálók a városháza nagytermében, hol Komlóssy Arthur főjegyző elnöklése alatt másfél óráig tanácskoztak a csaknem teljes számmal megjelent számlálóbiztosok.

A megállapodások már gyakorlati esetekre vonatkoztak és a mennyire hirtelenében feljegyeztünk sikerült, a következőkben foglalhatók össze:

1. A gyermekeknél, ha már egyszer a neve iránti kérdésnél oda-irattott is a válaszrovatban, hogy *fiu* vagy *leány*, — az alábbi rovatban, hogy a 9-ik pont alatt a családi állapot iránt tételik kérdés, ismét meg kell válaszolni, a gyermek korára való tekintet nélkül — hogy *nőtlen* vagy *hajadon*, nem akarván az össze-író a gyermekkor határvonalának megállapításában önkényűleg eljárni.

2. Oly nőknél, kiknek férjük sohasem volt, bármilyen kornak és bárhány gyermekkel birjanak is, a „hajadon” elnevezés irandó be feltétlenül, akár élnek közös háztartásban valamely férfival, akár nem; mert a népszámlálásnak nem lehet feladata az ily erkölcsi alapok hiányosságait mintegy hivatalosan szentesíteni az össze-írásban megörökítés által.

3. Azon egyének, szülők, házastársak vagy tanulógyerekek, kik hábár rövid időre is 1900 december 31-én éjjeli 12 órakor Debreczenből távol voltak, a népszámláló biztos

által nem írhatók össze, de ha az összeírás alkalmával már ott találja őket, szorgosan kikérdezzék, hogy előbbi tartózkodási helyén felvétellett é vagy tudja-e biztosan, hogy fel fog vétetni az ottani előjáróság által, mert amennyire helytelen dolog, ha valakit két helyen irnak össze, épen oly megbocsájthatatlan hiba, ha sehol sem vétetik fel.

4. Általános elv, hogy mindenkit azon háznál kell összeírni, ahol lakik, vagy ahol hál és nem ahol naponta tartózkodik, például bolt, üzlet vagy gyárban. Éppen ezért az ily munkás emberek szállásadói vagy házigazdáinak kötelességévé teendő, hogy előre jegyezzék fel lakóik nevét, születési helyét, korát, vallását, foglalkozását s egyéb adatait, hogy azután, mikor a számláló biztos megjelenik, a már kész jegyzékből átírja az adatokat és sem a házigazda, sem a saját idejét hiába nem tölti. Az ilyen munkások heti keresménye az illető munkaadótól is megtudható.

5. A szőlőskertekben és pusztákon az üres földeket a számlálóbiztos teljesen figyelmen kívül hagyja, mert csak épületeket és lakos embereket kell fölvennie, a földbirtokok tulajdonosaiknál úgy is felvétetnek. A földterületek terménnyiségénél talákozni fognak a biztos urak ilyen be-mondásokkal: van két nyilas szőlőm, tizenöt öl ondódi földem, egy vagy több köblös szántóm, 10 nyilas tanya-birtokom, 6 boglyás kaszállóm stb. Ezek ily elnevezésekkel beírhatók nem lévén, ki kell puhatólni a tulajdonostól, hogy katasztrális holdak és négyesögölekben mennyi a birtoka?

6. Az épületek, habár különböző magasságu, de egy folytatásban levő egy tető alatt találtnak, egy épületnek veendő, mert külön épület csak az olyan, mely minden oldalról szabadon áll. A ketreczek, kutyiczák, szabad sütőkemenczék és ilyen apró apró kis kalyibák nem épületek s így figyelmen kívül hagyandók. A lakóházaknál a házigyűjtőiven az utolsó rovat címe ez: a lakáshoz tartozó távollevők száma. Ez kitöltendő egyszerű számmal, de azért a távollevőről — t. i. aki 1900 december 31-én éjjelkor nem volt itt, valahogy személyes számlálólapot ne töltsön ki senki.

Ilyen és ehhez hasonló megbeszélések után a számlálóbiztosok mind-egyike beadott egy mai felvételt, mely teljesen kitöltetett, mintegy minta gyanánt azok részére, kik a népszámlálási irodába ily kitöltött ivatek megsemlélni óhajtanak. Azon háztulajdonosok és családók, esetleg megbizottjaik, kik ilyen nyomtatványokat — saját magok által kitöltés végett kapni kívánnak, jelentkezzenek a népszámlálási irodában (Simonffy-u. első sz. 3-ik ajtó) d. e. 9—12 és

d. u. 3—6 óráig, hol is szükséges lapokat és kellő felvilágosításokat nyerhet.

POLITIKAI HÍRKE

A borsodi alispánság. Az év végén lesznek a megyei tisztújítások. Borsodmegyében már jelölték alispánul Bárczay Lászlót. Most e mozgalommal szemben Tárnay Gyula, a mostani alispán pártja is szervezkedik.

TÁRSAS ÉLET.

A „Nebántsvirág” orgonistája.

Csak kevesen tudják, hogy a „Nebántsvirág” komikus orgonistája és karmestere: Czelesztin meg Floridor nem költői fantázia szüleménye. Ebben a szerepben Hervé, a „Nebántsvirág” zseniális szerzője, önmagát persiffálja. Mert Hervé igen sokáig játszott Floridor és Czelesztin szerepét, de nem a színpadon, hanem az életben. Nagy véletlennek köszönhető, hogy ezt a szerepet végig nem játszotta egész életén keresztül. Az eset, mely ebből a szerepből kiugratta, a következő:

Egy művészi lakoma után, melyen Wagner is részt vett, a zenéről folyt a szó. Wagner annak a nézetének adott kifejezést hogy a zeneköltő csak akkor lehet ura inspirációjának, ha nem engedi magát más költő fantáziája által korlátozni, ha tehát egy saját szerzeményű szöveget zeneít meg.

— Én mindig magam irom a szöveget és miközben irok, megcsinálom a zenét is...

— Én éppen úgy teszek, mint ön, — szól közbe a társaság egyik tagja, kinek eddig még hangját sem lehetett hallani, — másképp nem tudok komponálni. Wagner esodálkozva nézte végig a közbeszólót, mire ez olyan vörös lett, mint a főtt rák és szégyenkezve sütötte le fejét.

— Ki ez az ur? — kérdi Wagner jobboldali szomszédjától.

— Egy nem minden tehetség nélküli zeneszerző, Florimond Rouger, a Saint-Eustache templom orgonistája.

— Ugy! — feleli Wagner.

— Hogyan, mester nem ismeri Hervét, az operette-szerzőt, a „Delassements Comiques” karmesterét? — kérdi most Wagnertől a baloldali szomszédja.

— Hervé? Operetteszerző? Karmester? Hiszen éppen most azt mondták nekem, hogy ez az ur a Saint-Eustache templom orgonistája és Florimond Rougernek hívják!

— És nagyon jól mondták! Mert Florimond Rouger, az orgonista és Hervé, a karmester, az operetteszerző: egy személy. Nappal orgonál, este dirigál. Zseniális ember.

— Ez igazán nagyszerű — mondja Wagner — és a mi fő: eredeti, párisi ötlet. Ilyesm csak Párisban történhetik. Nappal orgonista, este karmester.

És jóízűen kacagott.

Hervé ezalatt a jelenet alatt a tányérja fenekén levő testét tanulmányozta nagy buzgalommal. Mikor megtudta, hogy mennyire tetszik a mesternek az a kettős szerepe: megalkotta a „Nebántsvirág”-ot. Így született meg a Floridor meg Czelesztin. Hanem Florimond Rouger, az orgonista, meghalt.

VIDÉK.

Hitközségi elnök-választás Belényesben. Belényesben e hó 26-án új elnököt választott az izraelita hitközség. A választást megelőzőleg nagy korteskedés ment végbe, a mi valóságos lázba hozta a kis város csöndes nyugalomhoz szokott lakosságát. A harc a régebbi elnök Stern Mór és Weinstein Márk között folyt a bizalom majdnem osztatlanul az utóbbimellett nyilvánult. A választásból 78 szavazattal Weinstein került ki győztesen Stern Mór 4 szavazatával szemben. A hívek tiszteletére fényes lakomát rendeztek.

A hősök emlékének. Tudvalevő, hogy 1849. április 22-én Munkács mellett, a podhoringi határban egy kisebbszerű ütközet folyt le a Galicziából betörő osztrák hadak ellen, mely a magyarok fényes győzelmével végződött. Ennek az ütközetnek színhelyén a munkácsi és megyei társadalom 1901. április 22-én díszes emlékeszlopot állít a hősök emlékének. E célra már 2000 korona van együtt. Az emlékmű tervét Barnovits Gusztáv városi mérnök készítette.

Szeged az orfeumok ellen.

— Saját tudósítónktól. —

Szegeden eddig sem türték meg a német muzsa szolgálatában álló orfeumokat. Most már a hivatalos világ is állást foglalt az orfeumok ellen általában.

Mint Szegedről írják, a városi tanács utasította a főkapitányt, hogy a szabályzatot akként módosítsa, hogy Szegeden orfeumi előadások többé ne lehessenek. A mióta Szegeden állandó színház van, szabályképen ki van mondva, hogy a színi évad előtt és után egy hónapig semmiféle orfeum, zengeráj játszó engedélyt nem kap. Minthogy az októberben kezdődő és április utolján végződő szezon a június elsejétől július végéig tartó pótló idény is kiegészíti.

Szegeden voltaképpen nincsen olyan hónap, melyben az orfeumszerű társulatok engedélyt kaphatnának. Ennek következtében a szabályzatot is módosítani kellett akkép, hogy orfeum lábát Szegedre többé be ne tehesse.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ A debreczeni kir. járásbíróság ügybecsztása az 1901. január 1-től december 31-ig terjedő időre.

I. sz. Jegyzői iroda. (Szoba sz. 23.)

Bíró: Kazinczy Gábor ítélőtáblabírói czímmel és jelleggel felrubázott járásbíró. Helyettese: Bernáth Kálmán albiró, kivéve az elnöki ügyeket, melyekben helyettese: Ferenczy Lajos járásbíró. Kezelő: Tóth Sándor irnok. Helyettese: Csajkos Bertalan. — Ügycsoport: 1. Az összes végrehajtási ügyek (V.). 2. Sommás perek és pedig az alperesek neveinek kezdő betűi szerint: Q. U. X. Y. Z. (Sp. I.) 3. Az előző két csoportra vonatkozó polgári vegyes ügyek. (Pr. I.) Elnöki ügyek. (El.)

II. sz. Jegyzői iroda. (Szoba sz. 32.)

Bíró: Bernáth Kálmán albiró. Helyettese: Lengyel Kálmán albiró. Kezelő: Stauber Salamon irnok. Helyettese: Nagy Károly irnok. — Ügycsoport: 1. Egyezségi ügyek. (Egy.) 2. Anyakönyvi kiigazítási ügyek. (A.) 3. Lakbérleti ügyek. (L.) 4. Sommás perek és pedig az alperesek neveinek kezdő betűi szerint: A. B. C. D. E. I. J. (Sp. II.) 5. Jegyzőkönyvbe veszi az összes szóbeli kereseteket, kérelmeket és nyilatkozatokat, hetenként kétszer, u. m.: Kedden és pénteken délután 3-tól 5 óráig. 6. Polgári vegyes ügyek: A. B. C. D. E. I. J. betűk szerint. (Pv. II.)

III. sz. Jegyzői iroda. (Szoba sz. 28.)

Bíró: Dr. Ternovszky Béla albiró. Helyettese: Kondor Zsigmond albiró. Kezelő: Debreczeni József. Helyettese: Kovács Antal irnok. Ügycsoport: 1. Sommás perek az alperesek neveinek kezdő betűi szerint: F. G. H. M. O. P. (Sp. III.) 2. Polgári vegyes ügyek ugyanezen betűk szerint. (Pv. III.)

IV. sz. Jegyzői iroda. (Szoba sz. 32.)

Bíró: Balogh Zsigmond albiró. Helyettese: Strop Miklós albiró. Kezelő Nagy Károly irnok. Helyettese: Stauber Salamon irnok. Ügycsoport: 1. Sommás perek az alperesek neveinek kezdő betűi szerint: K. L. N. R. (Sp. IV.) 2. Polgári vegyes ügyek ugyanezen betűk szerint (Pv. IV.) (Vége kör.)

Egy uri család tragédiája.

— Saját tudósítónktól. —

Egy felvidéki uri család szomorú esetéről kaptunk tudósítást. Dávid Sándor felső héregi lakos, a dalmáciai kormányzónak egyik rokona volt a szerencsétlen családapá, a kit a kegyetlen sors gyermekeitől és nejétől fosztott meg. A szomorú eset részletei a következők:

Dávid Sándor felső héregi lakos és földbirtokos házában még ezelőtt egy hónappal is a legnagyobb boldogság uralkodott. Ekkor aztán a sors megirigyelte a család boldogságát, sarlah és difteritisz ütött ki a családban. Egy hét alatt három gyermeket ragadott el a halál. Egy 7 éves, egy 9 és egy 10 éves leánygyermeket, a másik héten pedig egy 15 és egy 1. éves fiút, kik a bécsi Teréziánumnak voltak a növendékei s a kik az ünnepekre mentek haza, ezek is megkapták a betegséget s pár napi szenvedés után mind a kettő meghalt. Dávidot, a ki rajongott a

fiaiért, a mikor a fiainak a holttestét meglátta, szívszélhűdés érte s pár óra alatt ő is halott volt. Ezt az óriási csapást végig kellett szenvednie a ház fejének, Dávid Sándornak. Eltemette gyermekeit és nejét.

Az üresen maradt lakásban azonban, a mely azelőtt hangos volt a jókedvű gyermekek kacagásától, nem tudott megszokni. Egy hét óta állandóan a temetőnek volt látogatója. Tegnapelőtt is kiment a temetőbe, hol fölkereste nejének sírját és ott föbe lötte magát. A szomorú eset óriási részvétet keltett mindenfelé, hol a jómódu és kedves úri családot ismerték. Az öngyilkos földbirtokos holttestét csak másnap reggel találták meg a családi sírboltban, megfagyott állapotban, hol az öngyilkosságot elkövette.

SZÍNHÁZ.

A vasgyáros. Ohnet György hatásos színművét tegnap közepes számú, de válogatott közönség nézte végig, amely élvezetet, gyönyörűséget talált a gondos előadásban. A szereplők jobbjai szálltak sikra a drága babérért s a hálás közönség, amely olyan odaadással hallgatta Claire történetét, nem is fukarkodott méltánylásával. A tapsokból különösen a Komjáthy-pár, T. Halmy Margit, Fái Flóra, Pataki vették ki megérdemelt részüket.

Tolstoj legújabb drámája. — (Eredeti tudósítás.) Tolstoj legújabb munkájának tárgyat a bírósági aktákból merítette, Cizme: „A hulló”. Tárgya, hogy egy kis állami hivatalnok szaralmas lesz egy szegény leányba, nőül is veszi, azonban röviddel a lakodalom után az ivásnak adja magát, úgy, hogy éjjelenként a legaljasabb helyeken tölti idejét. Nejét férje viselkedése undorral tölti el és elválk tőle és egy nagy kereskedelmi házban nyer alkalmazást. A özégvezető a csinos asszonyt megszereti és a nő is kedveli az előzőkeny férfit, azonban vadházasságban élni nem akarnak s így elbatározzák, hogy elmennék a férjhez és havi nyugdíj fejében rá fogják bírni, hogy egyezzen bele, miszerint ő a halott szerepét játssza. A férj ebbe beleegyez. Az asszony a rendőrséghez megy és bejelenti, hogy férje nyomtalanul eltűnt. Időközben a Moszkva folyóból egy férfi holttestet halásznak ki, a melyben az asszony a férjére ismer. Most már az út szabad, az asszony férjhez megy a cégvezetőhöz és boldog házasságot élnek. Azonban a titok nemsokára kiderül. A részeges férj ittás állapotban elmeséli a nagy titkot. A rendőrségnek is tudomására jut. A vizsgálat megindul és a bűnösök, úgy az asszony, mint a két férj deportációra Szibériába száműzetnek. A dráma ezzel befejezést nyer. — Alaptárgya a drámának

az az óvás, mely Oroszországban lehetlenné teszi a nőnek az elválást részeg férjétől.

ÜJDONSÁGOK.

* A gör. kath. karácsonyi szertartások, a Szappanos u. 25. sz. a. kápolnában a következő sorrendben fognak megtartatni: Pénteken január 4-én d. e. 8 órakor „Királyi ima órák”, közvetlenül utánuk sz. mise. Szombaton, január 5-én d. e. 8 órakor sz. mise, d. u. 3 órakor nagy vecsernye. Vasárnap, jan. 6 Reggel fél 7 órakor utrenye, d. e. 9 órakor sz. mise, d. u. 3 órakor nagy vecsernye, éjjel 12 órakor karácsony éji ájtatosság. Hétfőn (karácsony első napja) jan. 7. d. e. 9 órakor sz. mise, d. u. 3 órakor nagy vecsernye. Kedden, jan. 8. (karácsony második napja) reggel fél 7 órakor utrenye, a többi, mint az első napon. Szerdán, jan. 9, mint a karácsony második napján.

* Az angol club férfi tagjai ezennel felkéretnek, hogy f. hó 3-án, csütörtökön este 6 órakor a club helyiségében megjelenni sziveskedjenek. Az Elnökség.

* Jóságtartó gazdák figyelmébe. Megalkottatván az „állatorvosi közszolgálat” államosításáról szóló 1900. évi XVII. törvényozikk, ennek 37-ik § a a marhajárlatok árát is felemelte. Ez év január 1-től ugyanis egy lóra vagy egy drb szarvasmarhára a járlat 30 fillérbe kerül; egy csikó vagy borjura 22 fillérbe. Egy sertésre egy juhra, egy kecskére a járlat 14 fillérbe kerül; de ha több darab iratik egy passzusra, minden további egy dbra 2 filléres bélyeg ragasztandó fel. Mindenki tehát, ha passzust vált, úgy lássa el magát bélyeggel.

* Belépés a Zion egyletbe. Folyó hó 15-én jár le azon időszak, mely alatt a Zion egylet kötelékébe való belépés *felvételi díj elengedése mellett engedélyeztetett*. Felhívának tehát mindazok, akik az egylet rendes tagjai sorába felvétetni kívánnak, hogy belépési ajánlataikat a jelzett idő eltelte előtt nyujtsák be az elnökséghez. Az egylet választmánya.

* Radeckzy László őrnagy meghalt. A debreczeni társasélet egyik tisztelt tagja halt meg tegnap városunkban. Radeckzy László gyászjelentését vesszük ma, ki jóllehet a közös hadsereg kötelékébe állott, testestől-lelkeztől magyar ember volt s mint ilyen, városunkban közkedveltségnek örvendett. Részt vett a königréti ütközetben s az itt tanusított hősiességéért nyerte a hadnagyi rangot. Fokról-fokra gyorsan haladt aztán a katonai ranglétrán. Hazafiaságát felső katonai körökben — rossz szemmel nézték s két év előtt mint őrnagyot nyugdíjazták. Hosszas beteg-

ség gyötörte régóta, mely tegnap véget vetett életének. Szerető felesége és két gyermeke gyászolják halálát, mely az egész városban nagy részvétet keltett. A halálesetről a család a következő gyászjelentést adta ki:

Mély fájdalomtól megtört szívvvel tudatjuk a feledhetetlen jó férjnek, apának, testvérnek és vőnek Radeckzy László cs. és kir. nyugalmazott őrnagynak folyó hó 1-én esteli fél 10 órakor életének 57-ik, boldog házasságának 13-ik évében hosszas szenvedés után történt gyászos elhunytát. Kedves halottunk hült tetemei folyó hó 3-án d. u. fél 3 órakor fognak a róm. kath. egyház szertartása szerint Kossuth-utca 28-ik sz. háztól a Szent-Anna-úczai temetőben örök nyugalomra tétetni. Az engesztelő szent mise áldozat pedig folyó hó 4-én délelőtt 9 órakor fog az egek Urának bemutatatni. Mely végtisztességtételre rokonainkat, barátainkat és az elhunytak bajtársait szomorodott szívvvel meghívjuk. Debreczen, 1901. január 2-án. Bánatos neje: Özv. Radeckzy Lászlóné sz. Becker Anna. Gyermekei: József és Jenőke. Tesvérei: Özv. Bareza Lajosné, özv. Kornhoffer Józsefné, Szép Sándorné, Radeckzy Károly. Apósa: Becker Ádám. Az örök világosság fényeskedjék neki! Nyugodjék békével!

* Tanácsülés a vároháza. Ma délelőtt 10 órakor *rendes* tanácsülés lesz *Simonffy* Imre kir. tanácsos, polgármester elnöklése alatt, melyen az ünnepnapok miatt elmaradt sürgősebb tárgyak és folyó ügyek vétének elő.

* Aki boszorkányt öl. Párját ritkító eset tartja izgatottságban a közeli Egyek község lakosságát. Egy babonás ember rémtette ez, ki egy meggondolatlanságával egy fiatal leányt életveszélyesen megsebezett. Tudósítónk erről a következőket írja. Gesse Mátyással egy udvarban lakott Budai Mari, kinek 15 éves leánya pár nappal ezelőtt érkezett haza Rima-Szombatból, hol betegen feküdt a kórházban. Este érkezett haza, jöttéről Gesse Mátyásnak, ki egy disznótorról ugyanakkor tért haza, nem volt tudomása. Mikor a leányt meglátta az udvaron, nem tudta elképzelni, hogy a rima-szombati kórházban fekvő beteg leány hogy jöhetett oda. Megrémült, majd boszorkányságot sejtett a dologban, azt hitte, hogy az a leány boszorkány, előrántotta a nála levő hosszú disznóölő kését, utána rohant a leánynak s azt a hátába szurta. A fiatal leány hangos sikolylyal arccal bukott a földre s ebben a helyzetben látta viszont az ő édes anyja. Gesse Mátyás látva, hogy mily szörnyü tévedés áldozata lett, felébredt benne a lelkifurdalás, mely iszonyu súlylyal nehezdedt lelkére. Egyenesen a csendőrségre ment, tettét bünbánólag elpanaszolta és ott azonnal letartóztatták. A leány súlyos betegen fekszik, életbe maradásához kevés reményt fűznek az orvosok.

* Se liba, se becület. Ignáth Zuzsánnának nincs szerencséje; egyszer akart könnyűszerrel egy kis libapacsenyőre szert tenni, az sem sikerült. Sívógó Imre h. beszörményi lakosoktól lopott el egy libát, de tetten érték, most aztán oda a becület, no meg a liba is.

* **Kerülövel.**

— Be akartam csapni az órát, de csak 6 koronát akartak érte adni.

— Szentelentül kevés!

— Magam is azt gondoltam és azért hozzád fordulok! Adj kölcsön tiz koronát.

* **Fáitékeny legények bosszúja.**

Nemcsak a szépnemre veszedelmes az egyenruha, de néha azokra is, kik viselik Postás János 39 es baka káplárnak is szörnyű nagy szerencséje volt az uniformisban a leányok és asszonyok körül. Szülő falujában, Hajdudorogon csak úgy bomlottak utána, hogy a falu legényei már bosszút es küdtek ellene. Össze is állott négy markos légény s botokkal felfegyverkezve ráestek. Postás János káplár urat alaposan eltalálták botozni, mert véresre verték s a kapott sérülései oly nagyok, hogy hosszabb ideig kell majd az ágyat őrizni. Az uton állókat feljelentette a járásbiróságnál

* A polgári kör táncvizgalmára nagyban folynak az előkészületek s minden jel arra mutat, hogy a táncvizgalmom erkölcsileg és anyagilag egyaránt kitűnően fog sikerülni. Igen sok meghívó ment szét s a városban sok helyen alig várják január 5 ét, amikor a táncvizgalmat a Bika szálloda disztermében megtartják. A táncvizgalmom este nyolcz órakor kezdődik.

* **Elcsipett betörő.** Kocsis Pál v.-pécsi lakos, mint levelezőnk írja, az elmúlt napon kint járt tanyáján. Az éjt is kint töltötte. Ez volt Bodnár József nagylétai lakos veszedelme, mert azt hívén, hogy a tanya üres, bátran fogott gonosz terve kiviteléhez. A tanya fala mellett gödrött ásott s azon keresztül behatolt a kamrába. Egy baltát, egy kolopot és egy ócska szűrt talált a kamrában. Csálódva szedte össze ezeket s éppen távozni készült, mikor a zajra figyelmessé vált gazda rajta ütött s a tetten ért tolvajt lefűlelte.

* **Rácz Károly hangversenye.** Rácz Károly jeles zenekarával ma csütörtökön és holnap pénteken este hangversenyestélyt rendez az „Elite” kávéházban (Bank palota).

* A „Korona Takaré- és Hitelszövetkezet” működését 1901 január hó elsején kezdi meg. A szövetkezet évtársulatai 5 évre alakulnak. A szövetkezet 6 százalékra nyújt tagjainak az 5 év alatt befizethető összeg erejéig kölcsönöket, melyeket az előjegyzés sorrendje szerint kezesség, jelzálogi bekebelezés vagy más fedezet ellenében ad. Befizetési napok: szerdán d. u. 3-5-ig, szombaton d. e. 9-11-ig és d. u. 3-5 óráig. Beiratkozások a szövetkezet hivatali helyiségében (Piac utca 6. sz., a kereskedelmi akadémia mellett) naponta a délelőtti órákban eszközölhetők.

* **Hagyatéki tárgyalás.**

A közjegyző szói a segédéhez:

— Itt van az az ember, aki a lámpára reflektál?

A segéd kikiált a várószobába:

— Jöjjön be a lámparefektor!

* **A tanyai tolvajok.** Veszprémi István hadházi lakos majorságát fosztogatták ki újabban a tanyai betörők, kik hol itt, hol ott bukkannak fel, kifosztva a szegény ember gazdaságát. Az ismeretlen betörők Veszprémitől négy kappant és egy pulykát loptak el. — A nyomozást ellenök megindították.

* **Áthelyezések a honvédséghez.** A magyar kir. honvédelmi miniszter a cs. és kir. közös hadsereg tartalékába a következő hadnagyokat helyezte át: Korbuly Sándort a 39-ik gyalogezredtől a budapesti 1-ső ezredhez. Gajdácsi Jenőt a 39 től a 22-hez. Halmágyi Józsefet a 39 től a debreczeni 3-hoz. Papp Istvánt a 39-től a 14-hez. Kempf Kálmánt 39-től a 20 hoz. Kiss Ferenczet a 39 től a 22-hez. Beér A.-ta 39-től a 24-hez. Gröber J.-ta 39-től a 10-hez. Sándor Jakabot a 39-től a 22-hez. Herz Józsefet a 70 től a debreczeni 3-hoz. Dusárdy Istvánt a 39-től a 22-hez. Schvartz Sándort a 39-től a debreczeni 3-hoz. A lovasságnál: Nágel Henriket a 7-ik Vilmos ezredtől a 9-ikhez. Klein Gyulát a 2. számú vonatezredtől a debreczeni 2-ik ezredhez.

* **Olcsón készítheti bárki magának a legjobb rumot, cognacot, silvóriumot és mindenféle liqueurt a legegyszerűbb módon a Drogueriánkban beszerezhető Essentiákkal.** — Francis és Jóna Debreczen, Kossuth u. 6.

* **Köszönet nyilvánítás.** Mindazok, kik áldot emlékü jó férjem, illetve édes atyánk, néhai Liptai Sándor végtisztesség tételénél szivesek voltak megjelenésükkel fájdalomkat enyhíteni, ez uton is fogadják hálás köszönetünket. Özv. Liptai Sándorné és családja.

* **Mindazoknak, akik lapunkra már most és legalább egy negyedévre előfizetnek, február elsejéig ingyen küldjük a Debreczeni Ujságot.** Előfizetési ár negyedévre három korona egy hónapra egy korona. — Egyes szám ára két krajczár.

TÁVIRATOK.**Hajótörés áldozatai.**

London, január 2. A Capricorus nevű fumei szénszállító hajó tegnap Budenél hajótörést szenvedett. *A személyzetből kilenc ember a vízbe fulladt, míg négyen az árboczokra kapaszkodva megmenekültek.*

A Petőfi ideálja.

Budapest, január 2. Mocskonyi Józsefné, Canczinyi Emilia a Petőfi Sándor legelső diákkori ideálja a napokban meghalt Aszódon. Petőfi Sándor második gimnazista volt, mikor szívét Canczinyi Emilia lángra lobbantotta s édes titkát elmondotta egyik diáktársának Neumannnak, ki e

bizalmat hasonló vallomással viszonozta, kijelentve, hogy ő meg Drozek Teruskába szerelmes halálosan. A nagy szerelem tragikomikus módon végződött úgy Petőfire, mint társára Neumannra nézve, amennyiben szigorú tanárjok valahogyan megsejtvén a dolgot, alaposan megnádpálcázta a szerelmes leventéket.

A burok győzelmei.

London, január 2. Fokvárosból jelentik, hogy a burok mindjobban előnyomulnak az angol területen dél fele. Ugy hírlik, hogy főszeregüket ötezer bur képezi, kikhez azonban már nagyon sok fokföldi felkelő csatlakozott. A burok gazdagon el vannak látva mindenrel s legutóbb 20,000 angol lovat sikerült kézrekeríteniök, melyeket most szállítottak Kitchner serege számára, a ki lovasság híján van. Az angol csapatok nem képesek a győzelmes burokat feltartóztatni, a kik ugyszólván megállás nélkül sietnek Fokváros felé.

Szerelmi dráma a tengeren.

Budapest, január 2. Karácsony estéjén véres szerelmi dráma történt a „Kaiser Wilhelm” nevű német hajón Gibraltár közelében. Egy Viscardi nevű utazó olasz ifju halálosan beleszeretett egy szintén a hajón utazó fiatal leányba, Ruggeri kisasszonyba, ki az olasz ifju esdekléseit nem volt hajlandó meghallgatni, sőt oltalomért kedveséhez a hajó német tolmácsához fordult. A szerelmes Viscardi erre bosszút forralt s karácsony estéjén revolverrel rohant a leányra és kedvesére, mindkettőjüket súlyosan megsebesítve. Viscardi aztán bele vetette magát a tengerbe s nyomtalanul eltűnt a habok között. A két sebesültet a gibraltári kórházban ápolják.

Német záloglevelek válsága.

Berlin, január 2. Schmiéd Ede kereskedelmi tanácsost az Anhalt és Wagner hirneves berlini bankház egyedüli tulajdonosát csak szombaton fogta el a berlini rendőrség palotájában. Schmiéd Ede az utóbbi években gyengélkedett, több izben operálták is és az ismerősök úgy vélik, hogy nem volt tudatában tettének. Barátai minden elképzelhetőt elkövettek, hogy az elzárástól megóvják, de hasztalan. A horribilis óvadék nem csábitott. A már letartóztatott Sandem milliomos a bírósághoz kérvényt intézett, hogy engedelmet nyerjen jogtanácsosához információk küldésére. — Tegnap megengedték Sandem nejének, hogy férjét a börtönben felkereshesse.

A Falk Miksa beszéde.

A dr. Falk Miksa újévi beszédére vonatkozólag, mely tudvalevőleg

politikai körökben óriási feltűnést keltett s melylyel második cikkünkben foglalkozunk, késő éjjel a következő táviratot kaptuk:

Budapest, január 2. A Falk Miksa beszéde a volt nemzeti pártiak között különösen kinos szenzációt keltett. Szentiványi Árpád a volt nemzeti párt egyik vezére a következőleg nyilatkozott a beszédről:

— A Falk támadása tagadhatatlanul oly sértés, melyet valamiképen reparálni kell. A szabadelvű párt legközelebbi konferenciáján majd megkérdezzük, hogy a párt tagjai azonosítják-e magukat a Falk álláspontjával s helyeslik-e viselkedését? A legjobb emberei azzal mentetik ugyan, hogy öreg ember és elbicsaklott a nyelve, de én ennek nem adok hitelt s tendenciózusnak tartom az egész beszédet. Falk azt hitte, hogy a nemzeti pártiak támadása következtében ki fognak válni újból a szabadelvűpártból, ebben azonban csatlakozik, ha csak a pártkonferencia azt ki nem mondja, hogy a Széll Kálmán kormányra lépése nem változtatott semmit a régi irányzaton. Mi a régi akcióhoz nem vagyunk kaphatók.

Az általános választói jog.

Budapest, jan. 2. Az általános választói jog érdekében a legutóbbi időben az ország különböző vidékein működő függetlenségi körök részéről kérvények érkeztek a képviselőházhoz, melyhez a budapesti függetlenségi és 48-as polgárok köre is hasonló tartalmu kérvénnyel fordult. E kérvények tárgyalásánál az Ugronpárt részéről — mely a mozgalmat kezdeményezte — Visontai Soma és Holló Lajos fognak pártolólalag felszólalni és indítványozni, hogy a kormány a kérdés törvényhozási megoldását eszközölje.

A kínai bonyodalom.

London, január 2. A lapok jelentése szerint a pekingi követek elhatározták, hogy megkérlik a kínai meghatalmazottakat, hogy a közös jegyzék részleteire vonatkozó kérdéseiket foglalják írásba, minek megtörténtével majd újabb összejövotelt tartanak. A válasz megadásáig tehát valószínűleg hosszabb idő fog még eltelni.

Krüger a háborúról.

Hága, január 2. Egy belga hirlapíró meglátogatta Krüger, a burok elnökét és hosszabb beszélgetést folytatott vele a háborúról.

— Bizonyos vagyok benne, — mondta Krüger — hogy a harcznak

még sokáig, nagyon sokáig nem lesz vége. Az utolsó eseményekből is láthatja a világ, hogy a burok utolsó csöpp vértükig fognak büzdeni szabadságukért, hazájukért. Merem állítani, hogy az angolok még nem egyszer fognak olyan meglepetésben részesülni, mint legutóbb. Ha én magam nem volnék olyan öreg ember, higgye el, én se volnék már itt, hanem hazámban tennék eleget kötelességemnek, mint ahogy eleget tesz ott minden bur, még a nők és a gyermekek is.

A hirlapíró megkérdezte Krüger-től azt is, hogy a jövőre vonatkozólag mik a tervei, de Krüger azt válaszolta, hogy e tekintetben sajnálatára nem adhat fölvilágosításokat, mert titokban kell tartania, hogy mily lépéseket akar tenni.

Tőzsde.

Goldstein Mór debreczeni bankiroda jelentése.

— Esti zárlat. —

Buza	1901 áprilire	7.58
"	" októberre	7.70
Rozs	" áprilire	7.40
Zab	" májusra	5.88
Tengeri	" májusra	4.94
Szilárd. Berlin	2 márkával	magasabb.

VEGYES.

A tenger eljegyzése. Velencében, a mikor még önálló köztársaság volt, rendes ünnepség volt az Adriai-tenger eljegyzése, a mely abban állott, hogy a dozsá a disz-gondolán kihajózott a tengerre és arany gyűrűt vetett a hullámokba. Ezt az érdekes ceremóniát 1797-ben tartották meg utoljára. Most Velencében mozgalom indult meg, hogy ezt a híres ünnepet az idén ismét megtartsák.

Kilenc éves gyilkos. Pribbernov mellett egy Stein nevű munkásnak kilenc éves fia leszúrta őt esztendő kis leánytestvérét. A gyermekek a ház folyosóján egymás mellett ültek s burgonyát hámoz-tak. Valami miatt összeszólkoztak s a kis leány ráütött bátyjának a fejére és elfutott. A feldühödött fiu utána szaladt s a kezében levő nagy konyhakéssel a leánykán oly veszedelmes szurást ejtett, hogy néhány nap múlva a szerencsétlen gyermek meghalt.

Botrány az oltár előtt. Triesztben a székesegyházban fölháborító eset történt. Don Mattei lelkészt misemondás közben egy Tanella nevű munkás megrohanta és véresre verte. A templomban óriási zürzavar támadt; a tömeg rárohant a munkásra s meg akarta lincselni. Tanellát rögtön letartóztatták. Vallatásánál azt mondta, hogy politikai okokból követte el a tettet.

Megfojtotta az édesapját. Egy elvete-medett gonosz fiu megdöbentő bűnéről értesítenek bennünket. A fiatal Bibók András hevesvérű, szilajtermészetű legénynek ösmerték Verbáson. — Hosszabb idő óta állandó ellenségeskedésben élt az édes-atyjával. Tegnap éjjel beült a korcsmába

s a czimboráival elkezdett káztlyázni. — A szerencse nem kedvezett neki s csakhamar elvesztette minden pénzét. Részeg és kedvetlen volt, ilyen állapotban ment haza s atyjától, akit álmából vert föl, parancsoló hangon követelt pénzt. Édesatyja nem akart fiának pénzt adni, mire az elvete-mült fiu rávetette magát az édes apjára és megfojtotta. Az apagyilkost letartóztatták.

Harcz a rablógyilkosokkal.

— Saját tudósítónktól. —

Vakmerő rablógyilkos bandát kerített kézre e napokban a csendőrség, mely alkalommal ugyancsak súlyos harczt, valóságos csatát kellett vívnia a rablókkal. Almás községet és a környékbeli lakosságot — így írja levelezőnk — már hosszabb idő óta tartja rettegésben egy rablóbanda. A betörések már napirenden voltak s a csendőrség, mely éber figyelemmel kísérte a betörők munkáját, sehogysem tudott nyomára akadni a bandának.

A múlt héten egy öreg házaspár, Bundel József és neje lakásába törtek be a rablók s mivel Bundelék vonakodtak a rablók által követelt pénzt előadni, mind a kettőt a legkegyetlenebb módon meggyilkolták és kirabolták. Az eset óriási rémületet keltett a községben s azóta titokban állandóan csendőrök tartózkodtak ott. A múlt év 31-én éjjel ismét megjelentek a rablók Dörner Jakab házában, hol a kamrát akarták kiűriteni. A házi gazda észrevette a betörőket s az ablakon keresztül kimászva értesítette a szomszéd házában tartózkodó csendőrséget, mely rögtön körülvette Dörner házát, hogy a rablókat elfogja.

A rablók észrevették a csendőröket és menekülni akartak. Ekkor azután élénk lövöldözés fejlődött ki a menekülő rablók és az üldöző csendőrök között. A lövöldözés zajára a lakosság is talpra állott és üldözőbe vette a rablókat. Hosszas hajszu után, mely közben a csendőrfegyver két rablón súlyos sérülést ejtett, sikerült őket elfogni. Az elfogott rablókat, névszerint: Busa Ferencz, Burger József, Földi András, Dékány István és Dékány Ferencz, a nép agyon akarta verni s csak nagy nehezen sikerült a csendőröknek megvédeni őket a népdüh-elől s a vizsgálóbíró megérkezéig, erősen megvasalva, a községházán őrzik őket.

HASZNOS TUDNIVALÓK.

Köhögési inger ellen. Friss, gyengéd és nem nagyon füstölt szalonnát meg kell hámozni, hasonló mennyiségű mézzel félórát kavarni és e pépből naponta 4-szer egy teáskanállal bevenni. Három éven alóli gyermekek csak fél adagot kapnak.

Emésztési zavarok gyermekek-nél. Oly esetekben, midőn a gyermek gyomra anynyira izgatott, hogy semmiféle táplálékot sem tart magában, egy angol orvos azt tanácsolja, hogy

egy egy kis adag tejcukrot oldjunk fel vízben és ehhez tejet vagy más tápszert keverjünk. Ezt az egyszerű szert igen hathatósan mondják.

Gyermekek fejét úgy óvjuk meg legjobban a tisztátalanságtól, ha a hajukat naponta kétszer 10 rész perubalzsam és 30 csepp Hoffmann-csepp keverékével bekenjük. E szer még a hajon levő petéket is elpusztítja.

Közönség köréből.

A Perczes-utczaiak panasza.

Mi, többen perczes-utczai lakosok éppen úgy adófizető polgárai vagyunk a városnak, mint azok az eddig ismeretlen emberek, akik a perczes-utczára hordják ki titkon itállójuk hidlásának szeméjét. Olyan büzt áraszt ez, hogy tűrhetlen. Széltöztetni sem lehet miatta.

Azért hozzuk ezt fel a nyilvánosság elé, hogy a rendőrség figyelmét erre a polgári joggal való visszaélésre felhívjuk. A rendőrségnek inkább van módjában kipuhatolni, hogy ki követi el az utca lakosainak egészsége ellen ezt a merényletet. Ugy sem jár arra „hivatalos” ember hát úgy gondolkoznak, hogy bátran kihányhatnak az utczára minden szeméjét. Van ott döglött kutya, szalmazsák, rongyos paplan s egyéb vackak.

Hálásak lennének érte a perczes-utczai lakosok, ha a rendőrség kipuhatolná, hogy ki él vissza így polgártársai türelmével és egészségével s ha megérdemelt büntetéssel riasztaná el hogy ezt a rondítást gyakorlatilag tovább is üzze.

Tisztelettel:

Több Perczes-utczai lakos.

HÁZTARTÁS.

Zsirfolt. Gyakran megcsinálják, hogy frissen fehérre surolt asztalra vagy padlóra önt el a szakácsné vagy gazdasszony zsirt. Ilyenkor öntsön rá rögtön hideg vizet, hogy a zsír nyomban megkeményedjék és ne huzódjék be a fába, de ha ez már bekövetkezett és nem vettük mindjárt észre ügyetlenségünket, akkor agyagot (pipaagyagot) kell eczettel elkeverni és éjjelre bekenni vele a zsirfoltot. Reggel aztán forró luggal többször lemossuk és a folt eltűnik.

A hagyma csirázása télen megakadályozható a következő eljárás mellett: Mihelyt a hagymát a földből kiszedtük, a napon, vagy rossz időjárás alkalmával a kemenczében megszáritjuk és egyenként — összefonva — tiszta száraz szekrénybe rakjuk. Ennek szintén száraz kamrában kell állnia, hogy a hagyma télen még ne rothadjon. Ily módon akár egy évig is el lehet tartani, még pedig jól és üdén.

MULATTATÓ.

Korcsmában.

Patikus: Azt mondta, a maga kutyája nevetni tud, pedig most viczczet mondtam, még sem nevet.

Erdész: Csak jó viczczeket nevet.

Modern.

Ur: Nemde borzasztó olyan férjjel élni, a kit a nő nem szeret.

Hölgy: Igen ám, de olyantól meg, akit szeret, nehéz elválni!

Angyal és ördög.

— Társadalmi regény. —

(Folytatás.)

Hadák mosolygott is hozzá.

A szép asszony pedig kétségbeesésében nem tudta, dühösködjék, bosszankodjék vagy mi egyebet tegyen?

Sokkal nemesebb lélek, sokkal gyengébb teremtés volt, semhogy nehéz helyzetben védekezni bírt volna. Nem is tudott. Férjében felébresztették a féltékenységet, ha meglágyítanák is szavai s kipergető könyvei, örökre ott maradna szívében a gyau.

— Hátha annak az embernek mégis igaza volt?

Hadák felhasználta a kedvező alkalmat és sietve távozott.

Dérczi Béla pedig nem a hitvány ember, hanem a gyenge, ártatlan, tiszta asszony, családi körének angyala ellen támadt. Hiába omlott eléje a szép asszony, hiába kulcsolta át karjaival térdét, hiába omlottak könnyei, hiába védekezett és könyörgött; férje szívét nem tudta megindítani s Dérczi Béla kimondta a lesújtó ítéletet:

— Vége köztünk mindennek! —

Távozzék!
— Elkergetsz?
— Amint érdemelte asszonyom!
— A hideg éjszakába?... Hát hová menjek?... Kihez?
— Mit játsza itt az ártatlant? Menjjen ahhoz, aki olyan készséggel ajánlotta fel otthonát; hiszen jól tudja, hogy hol van!

— Béla! Hát csak azt enged meg, hogy addig maradjak itt; míg ártatlanságomat beigazolom; Béla!... Hogy tehetsz fel rólam ilyesmit. Téged, mindég csak téged szerettelek, végtelen, odaadó, igaz szeretettel.

(Folyt. köv.)

SZINLAP.

Ma, csütörtökön „A” bérletben:

Felfordult világ.

Operette 3 felvonásban.

S Z E M É L Y E K:

- Suavita, királynő — K. Galyassy.
- Trombolinette, főudvar. nő — Kiss Irén.
- Caetan de Frivolin) — Perényi M.
- vicomte) fran lég
- Adhmár Citronet) h. tisz. — Nagy Gy.
- báró)
- Xorossar. tábornoknő, had- — F. Kállay L.
- ügyminiszternő

Holnap, péntén „B” bérletben:

A B A B A.

Operette 4 felvonásban.

M. Á. vasutak menetrendje

1900. október hó 1-től.

Debreczenből indul:		ó.	p.	
Budapest felé (gyorsvonat)	d. u.	4	18	
Budapest felé (gyorsvonat)	reg.	9	01	
Budapest—Nagyvárad felé	d. u.	12	38	
Budapest—Nagyvárad felé	este	10	27	
P.-Ladány—Nagyv. minden kedden	déli	12	—	
Csak P.-Ladányig vegyes vonat	este	7	10	
Szatmár—M.-Sziget felé	d. u.	3	58	
Szatmár—M.-Sziget felé	este	7	58	
Szatmár—M.-Sziget felé	éjjel	2	56	
Szatmár—M.-Sziget felé (gyorsv.)	d. u.	12	17	
Szatmár—M.-Sziget felé (gyorsv.)	este	6	46	
Csak Szatmárig	reg.	5	22	
Miskolcz—Kassa felé	reg.	8	22	
Miskolcz—Kassa felé	este	6	58	
Szerencs—S.-A.-Ujhely-Kassa felé	d. u.	4	01	
	m. áll. v.-tól	reg.	5	28
	vásártérről	reg.	5	51
H.-Böszörmény—	m. áll. v.-tól	d. u.	4	06
B.-Sz.-Mihály felé	vásártérről	d. u.	4	15
	m. áll. v.-tól	d. e.	11	20
	vásártérről	d. e.	11	29
Füzes-Abony felé m. áll. v.-tól	reg.	4	42	
Füzes-Abony felé vásártérről	reg.	5	—	
Ohat-Kócs—Polgár felé m. áll. v.-tól	d. u.	4	21	
Ohat-Kócs—Polgár felé vásártérről	d. u.	4	31	
Derecske—Nagy-Léta felé	reg.	9	25	
Derecske—Nagy-Léta felé	d. u.	4	31	

Budapestre érkezik:		ó.	p.
A reggel 9 ó. 01 p.-kor induló gy.-v.	d. u.	1	—
A déli 12 ó. 36 p.-kor induló sz.-v.	este	8	—
Az este 10 ó. 27 p.-kor induló sz.-v.	reg.	5	40
A d. u. 4 ó. 16 p.-kor induló gy.-v.	este	9	40

Budapestről— Debreczenbe indul:		ó.	p.
A d. e. 11 ó. 44 p.-kor érkező gy.-v.	reg.	6	50
A d. u. 3 ó. 36 p.-kor érkező sz.-v.	reg.	9	15
Az este 6 ó. 50 p.-kor érkező gy.-v.	d. u.	1	55
Az éjjel 2 ó. 40 p.-kor érkező sz.-v.	este	7	05
Az éjjel 2 ó. 40 p.-kor érkező sz.-v. (P.-Ladányig gy.-v. átszállással)	este	9	15

Debreczenbe érkezik:		ó.	p.
Budapest felől gy.-v.	d. e.	11	44
Budapest—Nagyvárad felől	d. u.	3	36
Budapest—Nagyvárad felől gy.-v.	este	6	26
Budapest—Nagyvárad felől	éjjel	2	38
Budapest felől	reg.	7	41
Kolozsvár—Nagyvárad felől	reg.	5	14
M.-Sziget—Szatmár felől	reg.	7	51
" " " " " gy.-v.	d. u.	12	16
" " " " "	d. u.	3	56
M.-Sziget—Szatmár felől	este	10	12
Csak Szatmárról	este	6	45
" " " " " (gyorsv.)	"	8	46
Kassa—Miskolcz felől	reg.	8	07
Kassa—S.-A.-Ujhely—Szerencs felől	déli	12	07
Kassa—Miskolcz felől	este	7	52
	reg.	8	09
	reg.	8	17
B.-Sz.-Mihály—	este	6	26
H.-Böszörm. felől	este	6	35
	d. u.	3	22
	d. u.	3	30
F.-Abony felől vásártérről	d. u.	5	36
" " " " " m. áll. v.-hoz	d. u.	5	45
Ohat-Kócs—Polgár felől vásártérről	r. g.	7	50
" " " " " máv.-hoz	reg.	8	—
Derecske—Nagy-Léta felől	reg.	7	18
" " " " "	d. u.	3	18

HIRDETÉSEK

jutányos áron felvételnek a kiadóhivatalban, főtér Biedermann-p.

Apró hirdetések.

Díja: 10 szögig 40 fillér, minden további szó 5 fillér; 4 vastagabb betűből nyomtatott szó 8 fillér.

Katona keztyük mosása javítás-sal együtt párja 16 fillér (8 kr.) Péterfia-utca 37. szám.

Egy kereskedelmi tanfolyamot végzett fiatal leány irodai, vagy könyvelői állást keres. Cím a kiadóhivatalban.

Glazé keztyük tisztítását jutányo áron vállalom. Péterfia-utca 37

Két ezer korona óvadékkal pénzbeszedők állást keres egy nős férfi. Bővebb felvilágosítást nyújt a kiadóhivatal.

Téli blouzok velez és flanelből feltűnő olcsó árban beszerezhetők **Márton Gyula** férfi és női divatüzletében, Bika szálloda mellett:

Uj és czélszerű minden irányba alkalmazható **hímző doboz** egyedüli raktára **Füstös testvérek**nél, Stenczinger-ház.

Bntroozott csinos szoba Vár-utca 3. szám a. kiadó.

12242 tkvsz
1900

Árverési hirdetmény kivonat.

A debreczeni kir. törvényszék mint tkvi. hatóság részéről közhírré tétetik, hogy Nemes Gábor végrehajtónak Kovács Józsefné Potornai Mária elleni végrehajtási ügyében a debreczeni kir. törvényszék a debreczeni kir. bíróság területén levő, Egyek községben fekvő, az Egyeki 571 határban A. f. 24 hrsz. alatt foglalt ingatlanra 854 koronában megállapított kikiáltási árban a végrehajtási árverés elrendeltetvén, ennek fogantatosiására határidőül az 1091 évi január hó 14-ik napjának d. e. 9 órája Egyek község házához kitűzetett.

Kikiáltási ár 854 korona, szonqan az árverésre kitett ingatlan szükség esetében a kikiáltási áron elől is el fog adatni.

Az árverési száradékozók tartoznak a kikiáltási ár 10%-át készpénzben vagy óvadékképes értékpapirban letenni, avagy az 1881: IX. t. ez. 170 §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabály szerű elősmervényt a kiküldöttnek átadni.

Az árverési feltételek a hivatalos órák alatt a kir. törvényszék mint tkvi. hatóságnál és Egyek község házánál tekinthetők meg.

Kelt Debreczenben, a kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóságnál. 1900 október 26. án.

Harsányi Gusztáv
kir. tszéki bíró.

Apró hirdetések

felvételnek a kiadóhivatalban, Főtér, Biedermann-palota.

Allást keresők és munkaadók, vevők és eladók, bérlők és bérbeadók
és mindazok, akik a nagy közönség köréből keresik az érdekelt feleket, **hirdessenek a „Debreczeni Ujság” APRÓ HIRDETÉSEK rovatában.**

CZICZÓ LAJOS

czipész. Debreczen Piacz-utca 12. Stenczinger ház.

Ajánlja dusan berendezett

Saját készítményű

czipő raktárát. A közelgő őszi időnyre nagy választékban vannak raktáromon **férfi, női, gyermek czipők** valamint **tiszti lovagló, vadász csizmák, vízhatlan valódi orosz bagaria bőrből**, különösen figyelmébe, ajánlom az iparos és munkás uraknak házilag felügyeletem alatt készített **erős, munkás czipőimet**, melyeket a legjutányosabb árban felelőség mellett bocsátok a nagy ér. köz. rendelkezésére.

Megrendeléseket a legrövidebb idő alatt, a legujabb divatszerint készítek.

Cz. ö. különlegességemet a nagy é. köz. ó. ég figyelmébe ajánlva.

L. aradtam tisztelettel fenti

MIHALOVITS J. gyógyszerháza a „Kigyó“-hoz Debreczenben.

Ajánlja:

HARMAT-ARCZPORÁT (pouder)

mely készítmény üde szint kölcsönöz az arcznak s nem rontja az arczbőrt. Kiténő illata, teljesen ártalmatlan volta, valamint finomsága által vetekedik bármilyen arcz vagy rizsporról. Jól tapad s igen jól fed.

A Harmat-Créme a Harmat szappannal együtt használva az arczbőrt üdévé széppé teszi s megóvja a megránczosodástól.

(Kapható 3 színben **fehér, rózsza s crème színben**) minta doboz Harmat-pouder ára 50 fillér. (pamaecsal 60 fillér.) Nagy doboz ára 1 kor. 80 fillér.

Ajánlja továbbá következő arczporait:

BERLINI FETTPOUDE (3 féle színben) kis doboz ára 40 fillér, nagy doboz ára 1 kor. s 1 kor. 60 fill.

VELUTIN POUDE (3 féle színben) kis doboz 60 fill. nagy doboz 4 korona.

Köhögés és Hurutos bántalmaknál a Kaiser's BRUST-BONBONS

legbiztosabb hatásu, ez által **2650** kiténő bizonyítványokkal elismerve.

Már ez egyedül is elég bizonyíték a biztos segélyre, **Köhögés, Rekedtség, Hurut és elnyálkásodásnál.**

— Egy csomag 20 és 40 fillér. —

Kapható:

Mihalovits Jenő gyógyszerháza, Debreczenben.

„ELITE“ fényirda

Debreczen, Piacz-u. 81.

Bankpalotával szemben.

Ujonnal berendezett, a mai kor tehnikája legmagasabb vivmányaival.

Gyönyörű képek!

Méltányos árak!

Uj vaskereskedés.

Zaborszky Lajos és Társa.

Piacz-ntca 65 sz. alatt a vármegyeház átellenében, — dusan felszerelt üzletükben legolcsóbb napi árban és felülmulhatatlan jó minőségben különösen ajánlják:

Secessió s egyéb minőségű főzőedény.

Zsiros bódón. szenes vasaló, amerikai husvágó, francia kávőrlő stb. háztartási cikkeit.

Alpaca, Pakfon, Britannia és Solingeni evőeszközök, konyha kések, bárdok és zsebkések

Halifax, Kondor, Merkur és Lakson Hajnes korcsolyák, többféle Patent **Boxerek.** kézműves szerszámok. épület és butor vasalások, Görléczek és forléczek

Szekörtengely, rudvas, lemezek, kályhák, kályha előtétek, konyhák, üstök és mindenféle gazdasági eszközeit.

Üzletünk naponta esti 8 óráig, még a déli órákban is nyitva tartatik.